

Kraainem – KRN3002 Tulpenstraat
Programma van Maatregelen

Amsterdam 2021
VUhs archeologie

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Het gemotiveerde advies is gebaseerd op het bureauonderzoek dat voor dit plangebied is uitgevoerd. Binnen dit bureauonderzoek is het kennispotentieel van het plangebied bepaald op basis van de archeologische verwachting en de geplande werkzaamheden. Op basis van dit potentieel is een advies voor vervolgonderzoek geformuleerd dat resulteert in onderliggend Programma van Maatregelen.

1.1 ARCHEOLOGISCHE SYNTHESE

In het deelgebied A zullen riolerings- en wegeniswerkzaamheden uitgevoerd worden, waarbij een DWA en RWA-leiding zal aangelegd worden. Deelgebied B zal daarbij voorzien worden als terrein voor grondverbetering dat na afloop van de werken diep geploegd zal worden tot op 80 cm diepte. Voor het plangebied is een bureauonderzoek uitgevoerd om een inschatting te maken van de archeologische potentie en kenniswinst. Deze wordt hieronder behandeld per deelgebied.

De archeologische waarde van het deelgebied A wordt als middelhoog ingeschat op basis van het uitgevoerde assessment. Deelgebied A doorsnijdt CAI-locatie 212712, een 18de eeuwse legerkampement. De kans op het aantreffen van militaria is daardoor groot. Echter zijn bij een proefsleuven onderzoek direct ten noorden van dit kampement geen miliaria of sporen van dit kampement aangetroffen. De inventarisatie heeft aangetoond dat er in de directe omgeving van het deelgebied vooral middeleeuwse, nieuwe tijd en nieuwste tijd locaties aanwezig zijn. Vondsten uit vroegere perioden kunnen op basis van het assessment niet uitgesloten worden. De meer naar het zuiden gelegen Neolithische vuursteenconcentratie (CAI-locatie 3789) toont dit aan.

In deelgebied B is de archeologische verwachting laag. Eerder archeologisch onderzoek op dit terrein heeft geen archeologische sporen of resten aangetoond, op basis waarvan het kennisvermeerderingspotentieel als laag is ingeschat.

In het plangebied worden verschillende werkzaamheden uitgevoerd, die een verschillende impact op het bodemarchief maken. Deze impact hangt sterk samen met het potentieel tot kenniswinst binnen de verschillende delen van het plangebied. Voor ieder deelgebied zal hieronder een gespecificeerd potentieel tot kenniswinst worden opgesteld.

1.1.1 AANLEG RIOLERING TER HOOGTE VAN DE WEGEN EN DE WEGENISWERKEN (DEELGEBIED A)

De archeologische waarde van deelgebied A is middelhoog want het wordt zoals boven al vermeld doorsneden door een CAI-locatie. Deze locatie 212712 is een Frans militair kamp uit de 18de eeuw. Het Tulpenhof, de noordoostelijke helft van de Tulpenstraat, en de eerste 20 meter van de Meiklokjeslaan vallen binnen de grenzen van deze CAI-locatie. De CAI-locatie wordt aangehouden voor de locatie van de kampementen, maar de kaart waarop deze staat is niet goed te georefereren daar het stratenpatroon niet overeenkomstig is met de Villaret-, Ferraris-kaart of de huidige situatie.

Ondanks het archeologische potentieel in het noordoostelijk deel van deelgebied A hebben aanleg van het huidige rioleringsstelsel en de huidige wegen al gezorgd voor een hoge mate van verstoring (tabel 1.3). De huidige riolering is gelegen op een diepte van ca. 1.40 – 4.00 m. Daarnaast is hier wegenis gelegen waarbij een verstoring van ca. 0.50 m aangehouden wordt. Omwille van deze verstoringen is het potentieel op kenniswinst zeer gering. Binnen het tracé van het plangebied zullen de rioleringen dieper

ingegraven worden dan de bestaande. Gezien de verstoringen door de huidige weg en leidingen zullen (eventueel) enkel de onderzijden van diepe sporen verwacht kunnen worden. De huidige verstoringen bevinden zich voornamelijk in het deel van het deelgebied dat een overlap met de CAI-locatie vertoont, waardoor binnen dit deel ook geen miliaria meer verwacht kunnen worden. Dit blijkt ook uit de het proefsleuvenonderzoek waarbij het relevante archeologische vlak op ca. 0.35 – 0.50 m onder maaiveld gelegen is. Binnen deze afstand kan dit binnen het deelgebied afwijken, maar het is een indicatie dat er waarschijnlijk geen potentie tot kenniswinst aanwezig is. Het assessment heeft aangetoond dat de wijk verrezen is in de tweede helft van de 20e eeuw. Met de bouw van deze wijk zullen de resten van het kampement al verstoord zijn geraakt. De baten van een onderzoek wegen hierbij niet op tegen de kosten. Voor het deel van het plangebied dat gelegen is ter hoogte van de bestaande wegen en grachten geldt dat er geen verder onderzoek nodig is. Het voorkomen van archeologische sporen of vondsten kan niet volledig uitgesloten worden. Daarom wordt gewezen op de bij wet verplichte meldingsplicht, als bij de geplande graafwerken toch op archeologische sporen van enige omvang of belang zou gestoten worden.

1.1.2 TERREIN VOOR GRONDVERBETERING (DEELGEBIED B)

Hoewel de bodemverstoring in deelgebied B zal reiken tot ca. 80 cm onder maaiveld, kan de impact van deze werkzaamheden toch als laag worden bestempeld. Eerder archeologisch onderzoek op dit terrein heeft namelijk geen archeologische sporen of resten aangetoond, op basis waarvan het kennisvermeerderingspotentieel als laag is ingeschat. Dit lage kennispotentieel wordt overgenomen in het vigerende onderzoek.

1.1.3 CONCLUSIE

In bovenstaande paragrafen is voor het plangebied het potentieel tot kenniswinst besproken. De locaties waar werkzaamheden plaatsvinden ter hoogte van wegen hebben een laag potentieel tot kenniswinst. Hoewel het noordoostelijk gedeelte van deelgebied A CAI-locatie 21271 doorsnijdt is er enkel over de breedte van de wegenis vermeerdering van archeologische kennis mogelijk. Dit betreft een klein oppervlak. Aangezien de ondergrond al gedeeltelijk verstoord is ter plaatse van de wegenis vòòr de aanvang van de geplande werkzaamheden is het potentieel eerder laag te noemen. Voor deze zone wordt bijgevolg geen vervolgonderzoek geadviseerd.

In deelgebied B is eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd, wat geen archeologische sporen of resten heeft aangetoond. Ook hier is het potentieel daarom laag te noemen. Voor deze zone wordt bijgevolg eveneens geen vervolgonderzoek geadviseerd.

1.2 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK

Het gemotiveerd advies voor vervolgonderzoek is gebaseerd op het verslag van resultaten waaruit is gebleken dat een bureauonderzoek voldoende is om alle vooropgestelde onderzoeksvragen die bij een archeologisch vooronderzoek relevant zijn te beantwoorden. Bijgevolg wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

1.3 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS PLANGEBIED

Ligging Deelgebied A: Kraainem, Tulpenstraat, Tulpenhof, Meiklokjeslaan.
Ligging Deelgebied B: Kraainem, Annencylaan, Kruisveld

Coördinaten Deelgebied A: Noord: 156.809 / 170.700
Zuidwest: 156.758 / 170.510
Zuidoost: 156.905 / 170.524

Coördinaten Deelgebied B: Noord: 155.950 / 172.151
Oost: 156.008 / 172.108
Zuid: 155.993 / 172.091
West: 155.925 / 172.122

Projectcode: 2019E207

Uitvoerder: VUhbs archeologie (OE/ERK/Archeoloog/2015/00004)

Kadastrale gegevens

Kraainem, 1ste afdeling, sectie A:93B
Sectie B: 95H33, 95E34, 95F33

Tabel 1. Kraainem Tulpenstraat (KRN3002). Kadastrale gegevens. Bron: CadGIS Viewer.

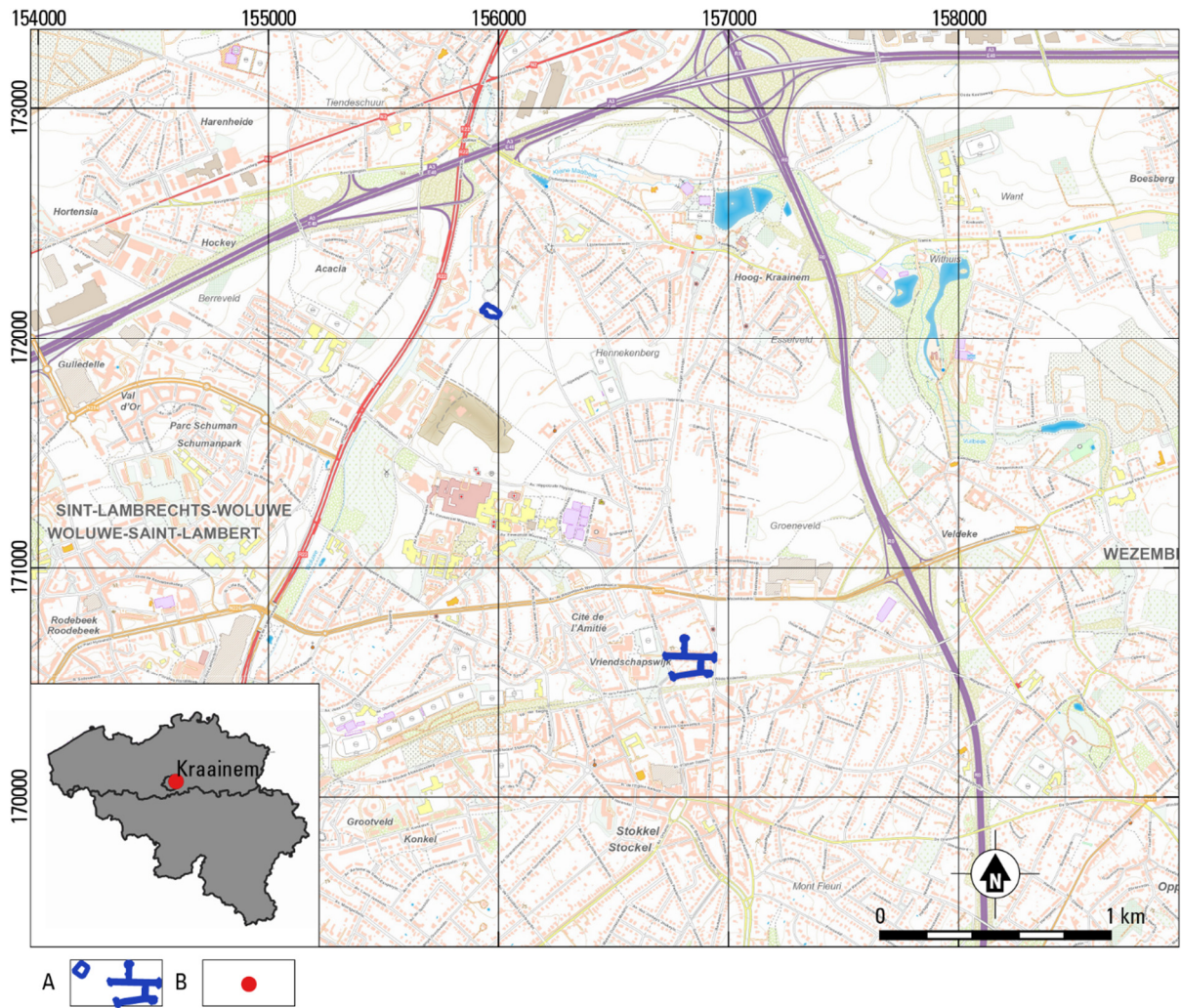

Fig. 1. Kraainem Tulpenstraat (KRN3002). Locatie van het plangebied op de topografische kaart en de locatie van Kraainem in België. Bron: wms.ngi.be/cartoweb.
A plangebied; B locatie gemeente.